

Kulatý stůl k tématu ověřitelné standardy jako předpoklad zajišťování kvality vzdělávání: závěry z diskuze

V pořadí třetí tematicky zaměřený kulatý stůl k přípravě Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 proběhl 18. dubna 2013, tématem byly *ověřitelné standardy jako předpoklad zajišťování kvality vzdělávání* jakožto další z hlavních směrů připravované strategie. Jednání zahájil vedoucí oddělení strategie a meziresortních agend Petr Černíkovský, který ve svém vstupu přiblížil problematiku standardů a jejich ověřování z pohledu MŠMT. Poté následovala otevřená diskuze účastníků.

Základní otázky položené v diskuzi:

- Potřebujeme jednotné národní standardy ve vzdělávání?
- K jakým účelům mají být standardy využívány?
- Mají standardy sloužit jako orientační body pro studenty, učitele, školy, zřizovatele nebo celé veřejnosti? Pokud jen některým aktérům, proč?
- Pro jaké ucelené části vzdělávání by měl standardy vymezit stát?
- Na jaké úrovni konkrétnosti by měly být standardy vymezeny? Je žádoucí vymezit pouze minimální požadavky, nebo má každý standard umožňovat popis různých obtížností (základní úroveň, dobrý výkon, excelentní výkon)?
- Kdo má ověřovat, jak se standardy naplňují? Jakými metodami?

Hlavní okruhy názorů:

- **Pojem „standard“**, jehož definice není zcela jasná, byl dle diskuze účastníky nejčastěji vnímán jako **očekávaný výstup či výsledek vzdělávacího procesu**
- Většina diskutujících se shodla, že **standardy jsou potřebné pro vzdělávací systém**, avšak pouze za předpokladu jejich správného nastavení
- Mezi účastníky převládal názor, že vzhledem k diverzitě škol **vzdělávací systém nepotřebuje jednotný národní standard**, ale spíše několik standardů
- V diskusi nepanovala jasná shoda na tom, zda by standardy měly být minimální či vysoce nastavené a stejně tak nebylo zcela zřejmé, zda by měly být standardy povinné či nepovinné, ačkoliv větší část diskutujících se přiklonila k verzi nepovinných standardů

- Většina účastníků se shodla, že **zavedení standardů by mělo pomoci zejména žákům (studentům)**, a sice především těm nejslabším, kteří potřebují systematickou podporu pro dosažení určité úrovně vzdělání
- Z diskuze jasně vyplynulo, že **standards představují taktéž důležitou oporu pro učitele**, nicméně při zavádění standardů je nezbytně nutná metodická podpora pedagogů

Další témata a názory:

Národní program vzdělávání

- Z diskuze vyplynulo, že vzdělávací systém potřebuje vytvoření zastřešujícího kurikulárního dokumentu, který by vymezil jasný rámec pro standardy a podpořil tak jejich vzájemnou provázanost

Míra konkretizace standardů

- Mezi účastníky nepanovala shoda na tom, zda by standardy měly konkrétně popisovat očekávaný výstup vzdělávacího procesu či zda by měly představovat spíše obecná „vodítka“ pro školy

Ověřování standardů v ucelených částech vzdělávání

- V diskusi převažoval názor, že je vhodné ověřovat standardy spíše v uzlových bodech vzdělávacího procesu než v jednotlivých ročnících

Výsledky ověřování standardů

- Řada diskutujících vyjádřila své obavy nad možným zneužitím výsledků ověřování očekávaných výstupů vzdělávacího procesu

Inspirace ze zahraničí

- Většina účastníků diskuze se shodla, že není nutné vymýšlet specifické „české“ standardy a lze se inspirovat zahraničními vzdělávacími systémy, ve kterých jsou standardy dobře ukotvené